

meminit? *Rex erat populi Dei*: atq; ideò, quæ sibi toties diuino auxilio beneficia contigerant, populo facta interpretatur. Sicut enim populi gratia in varia pericula inciderat, ita & propter eundem liberati-
 A rationis se beneficijs potitum dicit. Hoc scilicet præsentis particula agnoscit: simulq; declarat, quo animo præsentis afflictione liberari petat, ac firmiter speret, nempe vt populi rebus consultum sit.

Sunt ergo hoc loco duo consideranda. Primum, quid populo Dei à Deo suo sperandum sit. *Benedictio tua*, inquit, *super populum tuum*. Ergo benedictio Dei destinata est populo Dei, vt verè Beatus sit ille populus, cuius Dominus Deus eius. Secus vsuuenit illis, qui tyrannis in hoc seculo subijciuntur, quorum imperia non benedictione, sed maledictione, & omnis generis calamitatibus sunt referta. Verùm iuxtà curandum est populo Dei, vt in obedientia verbi Dei, solida ac sincera fide perduret, nullaque idololatria hanc beneuolentiam Dei alienam à se reddat. Alioqui scriptum est: *Maledictus eris in domo, in agro, &c.* Deut. 28. Et alibi: *Noluit benedictionem, & ecce elongabitur ab eo*: induet maledictionem sicut vestimentum, & sicut zonam, &c.

Deinde notandum est hîc, quo animo sit pijsimus rex erga populum suum. quod hac particula primum in eo declarat, quòd non dicit, *Et super populum meum*: sed, *Et super populum tuum benedictio tua*, Agnoscit, populum sibi concreditum, non suum, sed Dei esse populum. Deinde & in eo, quòd non dicit, *Et super populum eius*: sed, mutata persona ad Deum conuersus, *Et super populum tuum benedictio tua*. Quibus verbis innuit, hunc populum ob id sibi charum esse, quòd sit Dei populus. Ardorem enim affectus hæc apostrophe prodit. Tertiò, in eo quoq; quòd beneficia liberationis diuinitus in se collata benedictionem Dei, populo Dei præstitam, interpretatur. Sit ergo hoc loco exemplar boni ac pij principis omnibus magistratibus, qui populo Christianorum præsent, ob oculos expositum.

PSALMVS III.

AD PRÆCINENDVM IN MVSICIS INSTRV-
 mentis, Psalmus Dauid.

E Br. est *למנוחה בנגינת חליל*. Illud *למנוחה*, quod plurimis Psalmis præfixum est, variè redditur. Græci perpetuò ad
 70 710 id est, In finè, reddunt: propterea quòd *למנוחה* aliquando seculum vel æternum, in scripturis significat,
 unde Patres mysticæ expositionis occasione plerunq; sumunt. Hieronymus reddidit, Victori: eò quòd dictio
 hæc *למנוחה* per *זרה*, nonnunquam pro triumphatore in scripturis ponitur. Arabs Psalmorum inscriptiones prorsus neglexit.
 Quoniam autem *למנוחה* in scripturis sæpenumerò præpositi ac præfæli vocantur, vt 2. Par. 2. vers. 10. & 34.
 vers. 13. placuit magis hic sensus, vt *למנוחה* sit præcentor, qui canticis moderandis præfæli fuerit: præsertim cum hæc
 dictio 1. Par. 15. vers. 21. vbi de præpositis canticorum agitur, manifestè sit hoc sensu posita, vt *למנוחה* בנגינת חליל
 אַזַּזְיָהוּ: id est, Et Azaziah in citharis super octauam præfæctus. Quapropter uoculam hæc *למנוחה*.
 Ad præcinendum, reddere placuit: quam & Præcentori uertere poteris.

Quod addit *בנגינת חליל*, reddidi, instrumentis musicis. *נגן* enim musicis instrumentis canere significat. Sic 1. Sam.
 16. vers. 17. legimus *ישבקר איש יודע מנגן בכנור*: id est, Quærant virum scientem canere in cithara. Hinc
 בנגינת חליל instrumenta musica dicuntur: Græci reddiderunt *ἰσχυροίς*: Hieronym. In canticis: quæ versio non abluat
 ab Ebrææ dictionis significatione. Neque enim quæ ore tantum, sed & quæ musicis instrumentis canuntur, cantica re-
 clè vocantur.

ARGVMENTVM PSALMI.

Ad eandem historiam cum precedente respicit hic Psalmus: in quo pijsimus rex, à filio ac vniuerso populo per seditionem profligatus, ad Deum, vt se exaudiat, vociferatur: deinde ipsos seditionis auctores ad respici-
 scientiam hortatur. Postremò iterum ad Deum conuersus, pro beneuolentia illius orat: commemoratq; quomodo de
 felicitate populi huius gauisus sit: atq; ita de securitate, quæ spe firma cõceperit, gloriando Psalmum cõcludit.

Vsus Psalmi.

Non est hic absimilis ei quem præcedenti Psalmo indicauimus, maximè cum & argumentum argumẽto
 conueniat. Admonemur, vt in tribulationibus, etiã meritis illatis, quod Deum cõcernit, ad diuinum auxilium
 confugiamus: deq; illo vsque ad eòd non dubitemus, vt admiremur etiam temeritatẽ inimicorũ, qua non nisi
 ad suam ipsorum perniciem seruos Dei impugnant: atq; ita spe in Deum obfirmata securi perstemus.

Dispositio Psalmi.

Sunt autem Psalmi huius tres partes. Prima pro exauditione & misericordia ad Deum orat: versu primo.
 Secunda, apostrophem habet ad inimicos, ac seditiosos: versu secundo, tertio, quarto, quinto. Tertia ad
 Deum redit, proq; beneuolentia illius impetranda orat, ac de populi felicitate gauisum se fuisse commem-
 morat, & postremò securè se dormiturum gloriatur: versu 6. 7. & ultimo.

PRIMA PARS.

VERS. I.

LECTIO.

V M clamo, respõde mihi Deus iustitiæ meæ: in angustia cum essem, eduxi-
 sti me in latitudinem: miserere mei, & exaudi orationem meam.

Cum clamo.] Ebr. *בְּקָרָא*: id est, In clamando me. Vulgatus interpres reddidit: Cum
 inuocarem. Hieronym. Inuocante me. Felix: Cum clamabo.

Responde mihi.] Ebr. *עֲנֵי*. Græcus habet *ἀκούσας με*: id est, Exaudisti me. Vulgata La-
 tina, in tertia persona legit, Exaudiuit me. Chal. *קִבַּל מִנִּי*: id est, Receptit à me. Hieron. Respondisti mihi.
 Arabs, Defendes me.

In angustia